

Dosarul nr. 2ra-492/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (jud.: I. Păduraru)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: L. Bulgac, G. Dașchevici, A. Panov)

ÎNCHEIERE

24 iunie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecători

Ala Cobăneanu
Mariana Pitic
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Gheorghe Gafin, reprezentat de avocatul Sergiu Bucicov,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Grigore Ghilan împotriva lui Gheorghe Gafin cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 31 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de Gheorghe Gafin și s-a menținut hotărârea din 25 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani,

c o n s t a t ă :

La 05 octombrie 2017, Grigore Ghilan a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Gheorghe Gafin cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că transmis pârâtului, cu titlu de împrumut, mai multe sume de bani, fapt confirmat prin recipisele din 21 octombrie 2015 în sumă de 100000 dolari SUA cu termen de rambursare până la 01 mai 2016, din 23 octombrie 2015 în sumă de 90000 dolari SUA cu termen de rambursare până la 01 mai 2016, din 23 decembrie 2015 în sumă de 100000 dolari SUA cu termen de rambursare până la 01 aprilie 2016, din 23 februarie 2016 în sumă de 65000 dolari SUA pe un termen de 2 luni și din 23 septembrie 2016 în sumă de 25000 dolari SUA cu termen de rambursare până la 10 octombrie 2016, în total acumulându-se suma de 380000 dolari SUA.

Grigore Ghilan a relatat că nenumărate ori l-a telefonat pe Gheorghe Gafin, având și întâlniri cu acesta, însă a auzit doar promisiuni cu privire la restituirea datoriei, iar la 05 mai 2017, s-au întâlnit din nou și i-a înmănat, contra semnătură, somația de plată a datoriei, însă nici de această dată Gheorghe Gafin nu și-a onorat obligațiunile de restituire a datoriei.

Reclamantul și-a întemeiat pretențiile pe prevederile articolelor 512, 513, 867, 871, 872, 619 Cod civil și art. 166, 167, 174, 175 Cod de procedură civilă.

Grigore Ghilan a solicitat încasarea din contul pârâtului a datoriei în sumă de 380000 dolari SUA, a dobânzii de întârziere în sumă de 101926,38 dolari SUA și a cheltuielilor de judecată.

La 06 decembrie 2018, Grigore Ghilan a depus cerere de majorare a pretențiilor, solicitând încasarea datoriei în sumă de 380000 dolari SUA și a dobânzii de întârziere în sumă de 166240,07 dolari SUA.

Prin hotărârea din 25 aprilie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani s-a admis parțial cererea de chemare în judecată de pusă de Grigore Ghilan.

S-a dispus încasarea din contul lui Gheorghe Gafin în beneficiul lui Grigore Ghilan a datoriei în sumă de 380000 dolari SUA, a dobânzii de întârziere în sumă de 156676,52 dolari SUA și a taxei de stat în sumă de 25000 lei. În rest, acțiunea s-a respins (vol. I, f.d. 171, 174-182).

La 22 mai 2019, Gheorghe Gafin a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 25 aprilie 2019, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a pretenției de încasarea a datoriei în sumă de 380000 dolari SUA și a cheltuielilor de judecată, iar cerința cu privire la încasarea dobânzii de întârziere să fie respinsă.

Prin decizia din 31 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea de apel depusă de Gheorghe Gafin și s-a menținut hotărârea din 25 aprilie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani (vol. I, f.d. 204-210).

În motivarea soluției, instanța de apel a indicat că referitor la argumentele apelantului privind cuantumul dobânzii de întârziere și respectiv concluzia instanței de fond în această parte, art. 617 alin. (1) Cod civil, stipulează că dacă nu execută obligația în urma somației primite după scadență din partea creditorului, debitorul se consideră în întârziere ca urmare a somației, iar potrivit alin. (2) al aceluiași articol, nu este necesară somație în cazul în care: a) este stabilită o dată calendaristică pentru executarea obligației; c) părțile au convenit expres că debitorul este în întârziere la expirarea termenului la care trebuia să execute, fără îndeplinirea vreunei formalități; g) este evident că somația nu va avea nici un rezultat.

Mai mult, Colegiul civil a constatat neexecutarea de către Gheorghe Gafin a obligațiilor contractuale față de Grigore Ghilan, iar dobânda de întârziere constituie o convenție accesorie, care își grevează existența pe convenția principală, iar soarta ei, depinde de soarta convenției principale. Astfel, a apreciat ca întemeiată concluzia instanței de fond cu referire la încasarea dobânzii de întârziere aferentă sumei restante, calculată pentru perioada 03 aprilie 2016 - 05 octombrie 2017 și 06 octombrie 2017 - 06 noiembrie 2018 în cuantum de 156676,52 dolari SUA.

La 23 decembrie 2019, Gheorghe Gafin, reprezentat de avocatul Sergiu Bucicov a declarat recurs împotriva decizie din 31 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea parțială a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a pretenției de încasarea a datoriei în sumă de 380000 dolari SUA și a cheltuielilor de judecată, iar cerința cu privire la încasarea dobânzii de întârziere să fie respinsă.

În motivarea recursului, Gheorghe Gafin a invocat dezacordul cu hotărârile judecătorești contestate, considerându-le neîntemeiate și pasibile de a fi casate.

Totodată, recurentul a menționat că cauza civilă în ordine de apel a fost examinată în lipsa sa și a avocatului său, cărora nu li s-a comunicat locul, data și ora

ședinței de judecată, iar luând în considerare că nu a fost respectată procedura de citare legală, nu a avut posibilitatea de a prezenta probe concludente și pertinente, ce se referă la imposibilitatea executării obligațiilor.

La 13 februarie 2020, în adresa intimatului Grigore Ghilan a fost expediată copia cererii de recurs depusă de către Gheorghe Gafin, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (vol. II, f.d. 18).

La 09 martie 2020, Grigore Ghilan, reprezentat de avocatul Sergiu Verebceanu a depus referință la cererea de recurs, solicitând de a fi considerată inadmisibil recursul (vol. II, f.d. 19-20).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată avocatului recurentului, prin intermediul poștei electronice, la 09 decembrie 2019, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (vol. I, f.d. 211), însă date privind recepționarea adecvată deciziei instanței de apel la materialele cauzei lipsesc.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul în termenul prevăzut de lege.

Examinând temeiurile recursului declarat de Gheorghe Gafin, reprezentat de avocatul Sergiu Bucicov, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Gheorghe Gafin, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Mai mult, nu poate fi reținută nici alegația recurentului despre faptul că nici el,

nici avocatul său nu au fost citați pentru a participa la ședința de judecată, deoarece la 06 septembrie 2019, avocatul Sergiu Bucicov a fost citat prin intermediul poștei electronice, cu expedierea citației la adresa de email avocadbucicov@yandex.ru (vol I, f.d. 196-197), adresă indicată însăși de către avocat în cererea de apel motivată (vol. I, f.d. 192-194).

Astfel, Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Considerațiile de mai sus sunt suficiente pentru a permite instanței de judecată de a reține existența temeiului prevăzut la articolul 433 lit. a) Cod de procedură civilă. În atare condiții, conjunctura respectivă confirmă că marja de apreciere a instanței de recurs nu a fost disproporționată cu obiectivele securității raporturilor juridice și buneii administrări a justiției, după caz, s-a accentuat rolul instanței supreme de a interpreta uniform legea și de a soluționa litigiile apărute în cadrul aplicării legilor, în raport cu obiecțiile formulate în recurs. Deci, în opinia instanței, normele de drept nu au format un obstacol care să afecteze esența dreptului recurentului de acces la instanță.

Cât privește dreptul justițiabilului „de a fi auzit de o instanță”, garantat de articolul 6 parag. 1 din C.E.D.O., instanța notează că obligația de a motiva o hotărâre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză și de trăsăturile speciale ale procedurii în ordine de recurs (a se vedea, inter alia, *Latourniere vs Franța*, 10 decembrie 2002, parag. 2; *Hansen vs Norvegia*, 2 octombrie 2014, parag. 71 – 74). În concepția instanței europene, articolul 6 parag. (1) nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind lipsit de șanse de succes (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Kukkonen vs Finlanda* (nr. 2), 13 ianuarie 2009, parag. 24; *Papaioannou vs Grecia*, 2 iunie 2016, parag. 45; *Baydar vs Olanda*, 24 aprilie 2018, parag. 46; *Guelfucci vs Franța*, 3 iulie 2018, parag. 42 - 44). Aceste raționamente se transpun direct în cazul de față, de vreme ce esența și temeiurile din recursul dedus judecății, inclusiv și

argumentele din el, nu sunt în stare să afecteze legalitatea deciziei atacate sau a procedurii în ansamblu.

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Gheorghe Gafin, reprezentat de avocatul Sergiu Bucicov, urmează a fi considerat inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Gheorghe Gafin, reprezentat de avocatul Sergiu Bucicov.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Mariana Pitic

Nicolae Craiu